

María José Figueras (rectora de la URV): «Estem a punt del col·lapse econòmic»

La màxima responsable de la institució demana més implicació política per impulsar les universitats

María José Figueras, rectora de la URV, al seu despatx. | ACN

La rectora de la Universitat Rovira i Virgili (URV), María José Figueras, alerta que els comptes de la universitat han arribat a "una situació límit" després de la darrera no aprovació de pressupostos de la Generalitat. "Estem a punt del col·lapse", reitera. En una entrevista a l'ACN, la rectora fa balanç del seu primer any en el càrrec en el qual ha apostat per fomentar la recerca i impulsar el paper i reconeixement de les dones en la vida universitària. A més fa una crida als ajuntaments del territori perquè donin beques als joves dels seus municipis perquè puguin estudiar a la URV i defensa que la universitat és un espai on hi ha d'haver llibertat d'expressió.

La fragilitat econòmica de les universitats catalanes preocupa Figueras, que considera que no se senten "una prioritat" per part de l'administració. "S'han buscat diners per metges, ensenyament o sanitat; ara és el nostre moment", reivindica. "Augmenta la llum o l'IPC, i el nostre pressupost segueix congelat. I l'aportació a la qual podem aspirar és per als augments salarials? La gent es desanima i se'n va a l'estranger", exposa en referència als professors i investigadors. Figueras assegura que els darrers dos cursos hi ha hagut uns augments de costos salarials de sis milions d'euros que la URV no podia assumir, una problemàtica que també ha afectat les altres universitats públiques del país i que ha obligat la Generalitat a posar 42 milions d'euros

d'urgència.

En els darrers anys la URV ha perdut múscul financer. El 2010 tenia un pressupost de 116 milions d'euros, mentre que enguany és de 104. La subvenció de la Generalitat s'ha reduït considerablement. De 79 milions el 2010 als 66 actuals. De fet la partida de personal s'ha mantingut estable durant este temps al voltant dels 71 milions d'euros, això fa que l'aportació del govern no siga suficient ni tan sols per garantir els salaris. La mancança s'ha compensat, en part, per l'increment d'ingressos per matrícules. Una pujada que en certa manera és conseqüència de l'augment de matriculacions però especialment per l'encariment dels preus. La rectora valora que "el 30% de les taxes han servit per pagar les nòmines, quan això ho hauria de garantir l'Estat". "Necessitem que el govern es consciencie, amb tots els partits involucrats, que la universitat ara ha de ser una prioritat i hi aposten posant diners", reclama.

María José Figueras, rectora de la URV. Foto: ACN

Millorar la relació amb el territori

La relació amb el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre és un altre dels aspectes importants per a la mandatària. Segons dades de la universitat tarragonina, el 50% dels estudiants de la demarcació que aproven la selectivitat es queden a la URV, mentre que l'altre 50% marxa a estudiar fora, principalment a Barcelona. Figueras aspira a decantar la balança a favor del centre que regeix amb la complicitat de les administracions locals i creu que seria positiu per la zona. "Si estudien a la nostra universitat, no necessitaran marxar perquè quan acaben tornaran als seus llocs d'origen. El que no volem és despoblar el territori per enviar-los a Barcelona perquè aquí no es poden guanyar la vida. Hem de fer que la gent es guanye la vida aquí amb un nivell de vida elevat", sentència.

Per aconseguir-ho proposa que els ajuntaments donin beques perquè els joves es formen a la

URV i insta els dirigents polítics a millorar el transport públic perquè els alumnes de ciutats com Tortosa, Valls o Montblanc tinguin més facilitats per arribar a classe.

També respon les peticions d'acollir estudis de la URV que en les darreres setmanes, coincidint amb la campanya electoral, han arribat de ciutats com Valls o Salou. Figueras remarca que "no hem de fer volar coloms" i afirma irònicament que si algun municipi "paga els edificis, el manteniment i és capaç de posar diners sobre la taula, té les portes obertes del rectorat". A més, demana que les propostes "encaixen amb la necessitat social del territori", tinguin qualitat i siguin interessants "per atreure gent de fora". "Si és només per gent del territori, no té sentit", remarca.

Eixos prioritaris

Tot i les dificultats per impulsar nous projectes i equipaments, María José Figueras ha procurat implementar novetats i millores. Un dels eixos prioritaris és potenciar la recerca. Per esta raó el proper curs es posaran en marxa 50 beques que facin la funció de contractes per al personal que fa una tesi. "Hem de pensar com podem potenciar la producció científica perquè entenem que la nostra professió és docent i investigadora", assenyala la responsable de la institució. De la vessant docent, la rectora destaca que es treballa a millorar l'ocupabilitat i avança que tenen damunt la taula un projecte per crear una acceleradora que ajude les empreses en els inicis. A més, des del febrer hi ha en funcionament una nova oficina de captació de recursos europeus que actualment ja gestiona 44 projectes.

Un altre dels motors de canvi que vol posar en valor Figueras són les dones. Té la voluntat d'investir més dones com a doctores Honoris Causa, que es troben en clara minoria respecte als homes. També treballa per tenir un consell social paritari, si bé sap que no serà fàcil. "Per aconseguir la paritat ens han d'acompanyar els homes", assenyala. Per aconseguir-la, la URV treballa en el tercer pla d'igualtat i en despertar vocacions científiques entre les noies, un camp en el qual la presència dels homes és majoritària.

De tota manera, per la rectora "la igualtat passa per defensar tant el rol de la dona com el de l'home, i ens trobem amb un problema a la inversa: no tenim educadors d'infantil i primària", diagnòstica. A parer seu si no hi ha "el model d'home cuidador, no queda reflectit en la societat que el pare pot fer les mateixes funcions que la mare". Per esta raó apostarà per buscar educadors homes per tal que vagen als instituts a animar els joves a dedicar-se a estes professions.

Llibertat d'expressió

Coincidint amb les eleccions generals la URV, com a institució pública, va ser denunciada per algunes formacions davant la Junta Electoral per manca de neutralitat política. Estudiants havien col·locat llaços grocs i pancartes demanant la llibertat dels presos independentistes i la JEC els va fer treure. Arran de la polèmica, Figueras va anunciar que demanarien no tornar a ser centre de votació, un fet que encara no s'ha produït. Tot i això, la rectora considera que és "una guerra absurda". "Mentre estem traient llaços estem deixant de fer una altra feina. Inventem llaços de tots els colors i que tothom posi el que li doni la gana", reclama. A més, reflexiona que vivim en l'època "amb més formació i som menys capaços d'arribar a acords. Alguna cosa no fem bé. Si us plau, posem-nos d'acord", demana.

Segons ella, a l'interior de la comunitat universitària la llibertat d'expressió ha de ser la màxima "mentre no es destrossi material ni es facin pintades que costi repintar". A més considera que cal "respectar les manifestacions, sempre que siguin coses autoritzades i que no ens saltem la llei a la torera". "Defenso la llibertat d'expressió de tothom", conclou.